

V „Tednu ljudske prosvete“ bo oživelo kulturno prosvetno delo

V počastitev II. kongresa Ljudske prosvete Slovenije, ki se bo vršil v Ljubljani v mesecu decembru t. l., se bo vršil v ptujskem okraju od 15. do 22. oktobra »Teden ljudske prosvete«, ki bo vezan na okrajno gospodarsko razstavo.

Program »Teden Ljudske prosvete« je sledeč:

Sobota, 15. oktobra: Svečana otvoritev »Teden ljudske prosvete«. Ob tej priliki se bodo vršile svečane akademije v Ptiju, Ormožu, Središču, Gorišnici, Strnišču in Majšperku ob 20. uri zvečer.

Program za Ptuj:

Nedelja, 16. oktobra: a) ob 5. uri izprtjava budnica (godba SKUD-a Ptuj); b) od 7 do 8. ure zbirališče za povorko v drevoredih pri železniški postaji; c) ob 8. uri začetek povorke; d) ob 9. uri zborovanje z govorji in nagraditve najboljših delavcev, zadružnikov, kmetov in gospodarskih delavcev. Zborovanje se bo vršilo pred Mladikom; d) po zborovanju ogled gospodarske razstave; e) od 12. do 13. ure koncert v mestnem parku (godba na pihala SKUD »Jože Lacko« iz Ptuja); f) ob 15. uri ogled muzejev. Ob tej priliki bodo nastopale sledeče skupine: Pevski zbor in orkester SKUD »Jože Lacko« na gradu (vitezka dvorana), godba na pihala SKUD »Jože Lacko« pred domačinskim samostanom (arheološka zbirka) in tamburaški zbor NM v parku pred vinarskim muzejem; g) ob 17. uri v gledališču »Pot do zločina« za nagrajence; h) ob 20. uri

v gledališču »Pot do zločina« za ostalo občinstvo.

Ponedeljek, 17. oktobra: Gostovanje igralske skupine IUD Gorišnica v Ptiju z igro Nušič: »Pokojnik«. Predstava v gledališču ob 20. uri.

Torek, 18. oktobra: Ob 20. uri zvečer predavanje v okviru ljudske univerze o ljudski prosveti v Ptiju, Ormožu, Središču, Strnišču in Majšperku.

Sreda, 19. oktobra: Pevski zbor SKUD »Jože Lacko« iz Ptuja gostuje v Središču, orkester in godba v Veliki Neključi. Igralska skupina iz Majšperka gostuje z Linhartovim: »Matiček se ženi« v Ptiju.

Cetrtek, 20. oktobra: Gostovanje igralske skupine iz Majšperka z Linhartovim: »Matiček se ženi« v Lovrencu na D. p., igralske skupine SKUD »Jože Lacko« iz Ptuja z igro »Pot do zločina« v Juršinci. V ptujskem gledališču koncert moškega pevskega zabora SKUD »Jože Lacko«.

Petak, 21. oktobra: Pevski zbor SKUD Majšperk bo gostoval v Podlehniku. Igralska skupina iz Strnišča s Cankarjevimi »Hlapci« v Ptiju. Predstava ob 20. uri v gledališču.

Sobota, 22. oktobra: Zaključna akademija v ptujskem gledališču, ki jo bodo izvedle vse sekcijske SKUD-a »Jože Lacko«.

Opozorjajo se vse sindikalne podružnice, da se temeljito pripravijo na povorko, ki bo prikazala uspehe delovnih ljudi ptujskega okraja.

R.I.

Povezani

Preverjeništvo za trgovino in preskrbo

v ptujskem okraju je prejelo od oblastne poverjeništva obvestilo o upravnosti delavcev v opščinah na prejemanje enega kg kruha dnevno zaradi težkega dela.

Da bodo to ugodnost uživali res upravljeni delavci, je odvisno od upravnih opščin, ki morajo skrbeti, da bo poverjeništvo pravočasno obveščeno, kdo je upravičen do te ugodnosti.

Pri ročni izdelavi opeke so upravičeni prejemniki po 1 kg kruha dnevno, vstopniški kolikčine iz osnovnih živilskih kaznic, delavci, ki so zaposleni pri slednjih delih: ročno mešanje blata za opeko, prevoz blata na mizo, ročna izdelava zidne in strelne opeke, prevoz suhe opeke v peč, prevoz opeke v skladisče, zlaganje v peč, izvoz iz peči, kurjenje peči, dovažanje premoga s samokolnicami, razvažanje surove opeke, kopanje ilovice, prevoz gline v vagončkih, čiščenje pepeла in zapiranje peči.

V opščinah s strojno izdelavo opeke pa so upravičeni na gornjo ugodnost delavci pri slednjih delih: rezanje opeke pri stiskalnici, nošenje pogādja do stiskalnic, odvzemanje opeke pri avtomatskem rezaniu, prevoz suhe robe v peč, izvoz iz peči, zlaganje v peč, kurjenje peči, čiščenje pepeла, zapiranje vrat, kopanje ilovice in natovarjanje ilovice v vagončkih, prevoz gline v vagončkih, če jih potiskajo ljudje, dovažanje premoga v peč s samokolnicico, odvzemanje opeke s stiskalnico.

Gornja ugodnost pripada delavcem že od 1. avgusta dalje.

NAŠE DELO

pobližje ogledati organi NM in ugotoviti, kake cilje ti zasledujejo s pomočjo neredo in gneče. Nešteto ljudi se je dolej prepričalo, da ustvarajo v vrstah način nepriznanja in kritike taki poedinci, od katerih bi se moglo ljudstvo malo česa naučiti in jih posnemati zlasti sedaj v času, ko je treba dajati maksimalne storitve za graditev socialistične države.

C.F.

Preskrba

Poverjeništvo za trgovino in preskrbo v ptujskem okraju je prejelo od oblastne poverjeništva obvestilo o upravnosti delavcev v opščinah na prejemanje enega kg kruha dnevno zaradi težkega dela.

Da bodo to ugodnost uživali res upravljeni delavci, je odvisno od upravnih opščin, ki morajo skrbeti, da bo poverjeništvo pravočasno obveščeno, kdo je upravičen do te ugodnosti.

Pri ročni izdelavi opeke so upravičeni prejemniki po 1 kg kruha dnevno, vstopniški kolikčine iz osnovnih živilskih kaznic, delavci, ki so zaposleni pri slednjih delih: ročno mešanje blata za opeko, prevoz blata na mizo, ročna izdelava zidne in strelne opeke, prevoz suhe opeke v peč, prevoz opeke v skladisče, zlaganje v peč, izvoz iz peči, kurjenje peči, dovažanje premoga s samokolnicami, razvažanje surove opeke, kopanje ilovice, prevoz gline v vagončkih, čiščenje pepeла in zapiranje peči.

V opščinah s strojno izdelavo opeke pa so upravičeni na gornjo ugodnost delavci pri slednjih delih: rezanje opeke pri stiskalnici, nošenje pogādja do stiskalnic, odvzemanje opeke pri avtomatskem rezaniu, prevoz suhe robe v peč, izvoz iz peči, zlaganje v peč, kurjenje peči, čiščenje pepeла, zapiranje vrat, kopanje ilovice in natovarjanje ilovice v vagončkih, če jih potiskajo ljudje, dovažanje premoga v peč s samokolnicico, odvzemanje opeke s stiskalnico.

Gornja ugodnost pripada delavcem že od 1. avgusta dalje.

ŠAH

Prvenstvo Ptuja

Tekom tedna so bila odigrana naslednja tri kola. Najvažnejša partija med kandidatoma za prvo mesto Podkrajškom J. in Tošem se je, kakor je bilo pričakovano, končala z zmago Podkrajškega, ki se je s tem utrdil na čelu tabele in si tako že sedaj zagotovil prvo mesto. Čeprav se morajo do konca turnirja odigrati še štiri kola.

Izid posameznih kol:

Osmo kolo: Šorli 1:0—Perger 1:0 Podkrajšek J.—Ryževski 1:0; Kosmač—Košir 0:1; Podkrajšek R.—Kancler 1:0; Pešl—Drofenik prekinjena; Rudolf—Farzin odložena.

Deveto kolo: Toš—Šorli 1:0; Perger—Podkrajšek J. 0:1; Farzin—Pešl 0:1; Drofenik—Podkrajšek R. 0:1; Kancler—Kosmač 0:1; Ryževski—Rudolf 0:1.

Desto kolo: Podkrajšek R.—Kosmač 1:0; Šorli 0:1; Košir 0:1; Rudolf—Perger. Pešl—Ryževski in Drofenik—Farzin odloženo.

P-ekipene in preložene partie iz prejšnjih kol: Podkrajšek R.—Košir 0:1; Ryževski—Šorli 0:1; Drofenik—Rudolf 0:1 in Pešl—Podkrajšek R. 1:0.

Stanje na tabeli po desetem kolu: Podkrajšek J. 7 in pol (1) Toš 7 in pol Košir 7 (1). Podkrajšek R. 7 Pošl 6 (2). Rudolf 5 (3) Kosmač Ryževski 3 (2). Šorli 3, Kancler 2 (1) Farzin 1 (4). Pešl 1 (2) in Drofenik 0 (4).

K.F.

s plitvo segajočimi koreninami ne morejo doseči ter tako ne pridejo do hrane. Če ni zemlja dobro pognojena od prej, ne bo prevelikega pridelka. Ce tib pred setvijo pognojeno s svežim gnojem, ga rastline ne morejo takoj izkoristiti, ker se morajo hranilne snovi v gnoju še spremniti v tako obliko, da jih rastline lahko sprejmejo. Veliko vlogo imajo tudi razne koristne bakterije, ki se nahajajo le bolj na površini, ker potrebujejo zrak za svoje delovanje. Nekatrim rastlinam pa je svež gnoj celo škodljiv. Tudi umetna gnojila moramo trositi ob pravem času, ker so razne vrste različno topljive v vodi in imajo različno delovanje. Često nastane za-

radi posipanja ob nepravem času na posevku večja škoda kot korist.

Za rastline, ki poganjajo korenine globoko v zemljo, je važna tudi spodnja mrtva plast zemlje, ker polagamo premožnost korenin in fizikalnim lastnostim teh plasti.

Pri setvi je potrebno poslužiti se razuma in dobljenih izkušenj. Naiščanje boemo pa gresili. Če bomo setev izvršili s strojem. Dosegli bomo enako globino seteve, enake razdalje med posameznimi rastlinami, istočasno kaljenje, enako-merno rast in pravilno zorenje. Končno pa rabimo za setev s strojem znatno manj semen, ker pa za setev z roko.

Oves v kolobarjenju

Zadnjič smo govorili o ovsu kot krmilu. Tokrat pa poglejmo, kakšno vlogo ima oves v kolobarjenju.

Oves je rastlina, ki ima med žitij največ in najdaljše korenine. Te izločajo obilo ogljikovega dvokisa (CO_2), ki v zemlji znatno pomaga k razkravjanju hranilnih snovi za v korenine dostopno obliko. Obilne korenine omogočajo, da zahteva oves od kakovosti veliko manj kakor druge žitne rastline. Iz istega vzorca uvrščamo oves v kolobarjenju na najslabše mesto, kar z gospodarskega stališča nikar ni umestno, kajti zadovolj pridelek je odvisen od istih pogojev za rast, ki so merodajni za ostale rastlinske vrste. V kolobarjenju uvrščamo oves včasih dvakrat na isto mesto, kar pa ni pripovedljivo, ker ovem znatno izčrpava zemljo in je pridelek naslednjega leta na isti njivi znatno manjši. Poleg tega s takim ravnanjem znatno pripovedljivo k razmnoževanju nevarnih, majhnih živalic t. zv. mematov, ki objedajo koreninice. Toda tudi na zemlji, kjer se dosedaj te živalice niso pojavile, ni pri-

Fizkulturniki,

pred vami je izvedba jesenskega krosa

S prihodom jesenskih dni pričenjajo priprave na letošnji jesenski kros. Ker nas od te tradicionalne prireditve loči le še nekaj tednov, je potrebno, da se prične s pripravami že sedaj, tako da te naša najmožljivejša fizkulturna manifestacija izvedena s čim manjšimi nedostatki.

Malo zgodovine krosa

Grosscountry (izg. kroskantri), ali kakor mi pravimo kratko kros, je angleška beseda v pomeni dobesedno »tek po deželi«. Podoben je tudi naš izraz za kros »tek čez drn in strne«. Prvič se je pojavil kros v domovini modernega športa — Angliji. Od tam se je v pričetku našega stoletja prenesel še na ostale evropske dežele. Gojili so ga le nekateri športniki, predvsem atleti, in sicer kot uvod v zimsko sezono. Svoj prvi razmah in namen pa je kros doživel še po prvi svetovni vojni v Sovjetski zvezni. Ta je uvidela velik pomen in koristi te posebne športne discipline in so številke sodelujočih množiče še v milijone in milijone.

Po osvoboditvi se je kros tudi pri nas uveljavil med najsirovimi ljudskimi množicami. Z vsakim letom postaja kros bolj in bolj priljubljena panoga, kar dokazujejo številke, ki tudi pri nas dosežajo milijone. Kros pa niso le sredstvo, s katerim se množice ljudstva vključujejo v fizkulturno, temveč so tudi odlično sredstvo za odkrivanje novih športnih talentov. Spomnimo se samo odličnih državnih rekorderjev Stefanoviča, Segedinja, Vujačića. Radosavljevićevi in še več vrste drugih vrhunskih športnikov, katere so odkrili kros.

Kako bomo izvedli jesenski kros?

Jesenski kros mora pokazati rezultate poletnega dela fizkulturnikov in biti nekaj prehod od igrišč, bazenov, stadionov in telovadnicam in srečnim poljanam. Letošnji jesenski kros mora pokazati rezultate in sadovne vsega dela čez leto, mora pa obdržati tudi svoj mobilizatorski značaj.

Ne smemo se pri krosu omisliti samo na članstvo telovadnih oziroma športnih društev, marveč moramo zajeti predvsem tiste široke množice, ki se še ne bavijo s fizkulturno, to je še velik del delavcev in amešencev po tovarnah in ustanovah in zlasti delavcev in kmečke mladine na vas. Zato morajo vse fizkulturne organizacije na terenu stopiti v stike z raznimi aktivnimi, tovarnami, ustanovami ter se z njimi domeniti glede krosa. Delati pa morajo v najtejnem stiku z OF, LMS, AFZ, sindikati, centri s predvsojško vzgojo mladine in drugimi množičnimi organizacijami. Tam kjer telovadnih društev ni, neujno, da kros organizira ljudska mladina sama. Le s tem povezava fizkulturne organizacije z ostalimi množičnimi organizacijami, bo jesenski kros izveden res množično, ljudska manifestacija.

Marsikdo se bo ustrasil dolžine proge in bo rekel, da ne bo vzdrljal do konca.

In resnici pa lahko vsak zdrav človek z lahkoto preteže odmerjeno progo, le če ima kolikčaj trenažera. Če temovalec tečejo popolnoma brez priprav, je naporen tek za posameznika lahkoh celo škodljiv, če na njihovo zdravje. Zato je nujo potrebno, da se sistematično posvetuje treningu in pripravi na kros vsa pozornost.

Kako bomo trenirali?

Vsi fizkulturniki, ki se pripravljajo na kros, naj ima vsaj 6 do 8 treniranj. Po glejmo, kakšne osnovne treninge priporočajo strokovnjaki:

Pripravni trening traja pol ure po mehkih v tem v ravnom terenu. Ima značaj lahkoga vežbanja. Sestoji iz kratkih teček 60 do 70 metrov, telovadbe, dihalnih vaj, preskokov preko jarov in preprek itd.

Občajna

V šoli na Bregu bo tudi letos izobraževalni tečaj, ki se bo pričel meseca novembra. Kakor v lanskem izobraževalnem tečaju, tako se bodo tudi letos predavalji praktični predmeti. Za tovarišice bodo posebej tudi ure gospodinjstva.

Tovariši in tovarišice, prijavite se takoj in v velikem številu v ta tečaj!

Prijave sprejema vsak dan upraviteljstvo šole na Bregu.

Priravljajmo obo

rastline. Ječmen namreč zahteva dobro kakovost zemlje in jo tudi močno izčrpa. Bolj primerna je setev o